

Nederlandse Voedsel- en
Warenautoriteit
*Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit*

Welzijn varkens

Inspectieresultaten 2018

In Nederland worden jaarlijks de regels voor het houden, huisvesten en verzorgen van varkens gecontroleerd. De NVWA voerde in 2018 welzijnsinspecties uit op bedrijven waar varkens worden gehouden. Deze inspecties worden

onaangekondigd uitgevoerd. Tijdens de inspecties worden de voorschriften uit het Besluit houders van dieren en de Wet dieren gecontroleerd.

Wettelijk kader

In het [Besluit houders van dieren](#) staan de regels voor het houden, huisvesten en verzorgen van varkens. Deze regels zijn voornamelijk gebaseerd op Europese minimumnormen voor de bescherming van landbouwhuisdieren in het algemeen en varkens in het bijzonder. Een aantal voorschriften (bijvoorbeeld met betrekking tot de bezettingsgraad) is in Nederland strenger dan in de Europese richtlijn is vastgesteld.

Resultaten

In 2018 zijn 2 projecten uitgevoerd: een aselechte steekproef en een project met speerpunt stalklimaat. Daarnaast zijn er inspecties uitgevoerd naar aanleiding van meldingen of op eigen initiatief van de inspecteurs.

aantal inspecties in 2018	
Aselect	81
Stalklimaat	59
Meldingen/overige	34
Totaal aantal inspecties	174

De resultaten van deze inspecties waren als volgt:

resultaten 2018	
Aantal inspecties	174
Akkoord	138
Niet akkoord	36

In 2018 waren er 4.140 geregistreerde varkenshouders in Nederland. De NVWA heeft in totaal 174 inspecties uitgevoerd op het welzijn van varkens. Er zijn 138 inspecties als akkoord afgedaan. Er zijn één of meerdere niet-nalevingen geconstateerd bij 36 inspecties.

Aselechte inspecties

In 2018 heeft de NVWA 81 inspecties uitgevoerd in het kader van een aselechte steekproef. In de steekproef zijn bedrijven geselecteerd die in 2016 of 2017 niet zijn gecontroleerd voor de welzijnsregels voor varkens. Bedrijven die in 2018 om andere redenen al gepland stonden om gecontroleerd te worden, zijn ook niet opgenomen in de aselechte steekproef. De inspecties zijn uitgevoerd bij varkensbedrijven met verschillende diercategorieën varkens (zoals zeugen, biggen of vleesvarkens). Er waren 71 inspecties akkoord, bij 10 bedrijven waren de inspecties niet akkoord.

Toelichting resultaten aselechte

Bij de niet-akkoordinspecties was sprake van 11 soorten overtredingen. Deze tekortkomingen hadden betrekking op: niet permanent de beschikking over voldoende vers water (4), zeugen niet in groepen huisvesten na vier dagen (3), onvoldoende materiaal om te onderzoeken en om mee te spelen (1), onvoldoende vrij vloeroppervlak voor gelten/zeugen in groep (1), onvoldoende aaneengesloten dicht deel voor gelten/zeugen in groep (1) en onvoldoende vloeroppervlakte voor vleesvarkens (1).

Selecte inspecties

In 2018 hebben de inspecteurs van de NVWA 34 selecte inspecties uitgevoerd, naar aanleiding van een melding of op eigen initiatief van de inspecteur. Hiervan waren 13 inspecties akkoord en 21 inspecties niet akkoord. Op sommige bedrijven zijn meerdere tekortkomingen geconstateerd bij deze niet-akkoordinspecties.

Toelichting selecte inspecties

De meeste vastgestelde niet-nalevingen tijdens selecte inspecties in 2018 hebben betrekking op: onvoldoende materiaal om te onderzoeken en om mee te spelen (11), algemene eisen stalrichting; geen schone ruimte, niet goed kunnen rusten en andere varkens kunnen zien (8), onvoldoende aaneengesloten dicht deel voor gelten/zeugen in groep (7), onvoldoende vrij vloeroppervlak voor gelten/zeugen in groep (6), niet verstrekken van een lichtintensiteit van ten minste 40 lux gedurende ten minste 8 uur per dag (6), scherpe randen of uitsteeksels in de stal (5), vloeren veroorzaken pijn of letsel (5) en het niet permanent verstrekken van voldoende vers water (5).

Inspecties stalklimaat

De resultaten van het project met speerpunt stalklimaat staan in de factsheet [Klimaat in varkensstallen, inspectieresultaten 2018](#).

Toelichting stalklimaat

Bij de bedrijven die zijn gecontroleerd in het project met speerpunt stalklimaat is ook een volledige inspectie welzijn varkens uitgevoerd. Op vier bedrijven is de luchtkwaliteit in de stal als niet akkoord beoordeeld. Behalve deze resultaten van het onderdeel stalklimaat was er sprake van vier andere overtredingen. Deze tekortkomingen hadden betrekking op onvoldoende materiaal om te onderzoeken en om mee te spelen (2), lengte voerligboxen niet ten minste 200 cm (1) en onvoldoende aaneengesloten dicht deel voor gelten/zeugen in groep (1).

Corrigerende maatregelen

In 2018 zijn 17 rapporten van bevindingen opgemaakt, hieruit kunnen bestuursrechtelijke boetes en/of herstelmaatregelen volgen. Drie keer is proces-verbaal opgemaakt. Er zijn 13 schriftelijke waarschuwingen verstuurd.

Het aantal maatregelen is hoger dan het aantal bedrijven met een tekortkoming. Na vaststelling van een tekortkoming kan sanctionerend worden opgetreden via een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke afdoening. Daarnaast kan corrigerend worden opgetreden. Dit heeft tot doel om de situatie te herstellen of de overtreding te beëindigen, bijvoorbeeld via het opleggen van een last onder dwangsom of een last onder bestuursdwang. Meer informatie over dit onderwerp is te vinden in de factsheet [Handhaven bij dierenwelzijnsovertredingen](#).

Bron foto: NVWA

Conclusie

In 2018 heeft de NVWA aselecte inspecties van het welzijn bij varkens uitgevoerd. De meeste geïnspecteerde bedrijven leven de regels voor het houden, huisvesten en verzorgen van varkens na. Niet alle bedrijven hadden voldoende materiaal om te onderzoeken of mee te spelen voor de varkens. Ook hadden bij een aantal bedrijven de varkens niet voldoende dichte vloeroppervlakte beschikbaar om op te liggen. De verstrekking van voldoende vers drinkwater - dit moet permanent beschikbaar zijn - was niet overal op orde.

